



Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τους κ.κ. Υπουργούς:
-Δικαιοσύνης
-Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Θέμα: Προτάσεις του Συνδέσμου Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν.Ηρακλείου

Οι βουλευτές Ηρακλείου Ηγουμενίδης Νικόλαος, Βαρδάκης Σωκράτης και Μαμουλάκης Χάρης καταθέτουν προς τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων το υπ' αριθμ. πρωτ. 4403 της 2.3.2021 έγγραφο του Συνδέσμου Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν. Ηρακλείου στο οποίο επισημαίνεται μια αναλυτική δέσμη προτάσεων νομοθετικής βελτίωσης του πλαισίου κακοποίησης. Στο έγγραφο προς του αρμόδιους Υπουργούς επισημαίνεται η πάγια θέση του Συνδέσμου για «ουσιαστική και αποτελεσματική εναρμόνιση των διαδικασιών σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα και πρακτικές όπως αυτά περιγράφονται στην Οδηγία 2012/29/ΕΕ, η αυστηροποίηση του πλαισίου ποινών-παραγραφής αδικημάτων σχετικά με τους θύτες, με την παράλληλη ένταξη τους σε θεσμοθετημένα προγράμματα διαχείρισης θυτών», όπως και η ανάγκη να συνταχθούν θεσμοθετημένα πρωτόκολλα πρώτης γραμμής και διασύνδεσης υπηρεσιών σε ότι σχετίζεται με την κακοποίηση κάθε μορφής και είδους.

Επιπλέον, ο Σύνδεσμος τονίζει, εν όψει διαμόρφωσης νέου νομικού πλαισίου, πως είναι «σημαντικό να διαμορφωθεί και να προωθηθεί ένα αποτελεσματικότερο πλαίσιο σε ότι αφορά τη δικαστική διερεύνηση, επίλυση και αποζημίωση θυμάτων σεξουαλικής βίας και κακοποίησης», παραθέτοντας προς τα Υπουργεία μια αναλυτική δέσμη προτάσεων.

Επισυνάπτεται η σχετική αναφορά.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις σχετικές ενέργειες και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Αθήνα, 5 Μαρτίου 2021

Οι καταθέτοντες βουλευτές

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Βαρδάκης Σωκράτης

Μαμουλάκης Χάρης



Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων
Σωματείων Ηρακλείου & Ν. Ηρακλείου
Μεραμβέλλου 56,
ΤΚ. 71202, Ηράκλειο Κρήτης

Ηράκλειο, 02.03.2021

Αριθμ. πρωτ.: 4403

Προς:

1. Υπουργείο Δικαιοσύνης
Υπόψιν: Υπουργός Δικαιοσύνης
2. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Υπόψιν: Υφυπουργός
και Εργασίας Κοινωνικών Υποθέσεων
3. Γενική Γραμματεία Ισότητας
Υπόψιν: Γ. Γραμματέας Ισότητας
4. Εθνική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
Υπόψιν Προέδρος Δ.Σ.

Κοιν:

Γραφείο Πρωθυπουργού

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου & Ν. Ηρακλείου, είναι Γυναικεία Οργάνωση η οποία από το 2000 λειτουργεί ως Σωματείο Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα (Αρ. Μητρώου 13117 ΣΥΠ), με στόχο την οργανωμένη υλοποίηση προσπάθειών για την προστασία των δικαιωμάτων της Γυναίκας, προάσπιση της ισότητας, αλλά και την αντιμετώπιση της Ενδο-οικογενειακής βίας σε κάθε μορφή. Είναι Πιστοποιημένος Φορέας Παροχής Υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας (Απόφαση Υφυπουργού Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης - 2346/τ.Β'/01-09-2014 ΦΕΚ).

Εν όψει της επικείμενης αλλαγής του νομικού πλαισίου σχετικά με την κακοποίηση και την αντιμετώπιση της βίας ενάντια στην γυναίκα και το παιδί θεωρούμε ότι είναι μια εξαιρετικά χρήσιμη και μοναδική ευκαιρία βελτιστοποίησης του Νομικού πλαισίου το οποίο διέπει το εν λόγω θέμα.

Οι νόμοι 3500/2006 για την Αντιμετώπιση της Ενδοοικογενειακής Βίας και 4531/2018 με τον οποίο κυρώθηκε η Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης στην Ελλάδα, θέτουν ένα συγκεκριμένο πλαίσιο για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής - βίας, το οποίο γενικότερα κρίνεται ως ένα αποτελεσματικό και σύγχρονο νομικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Ωστόσο η ουσιαστική εφαρμογή του νομοθετικού αυτού πλαισίου στην πράξη παραμένει ανοικτή.

Για τον σκοπό αυτό καθίσταται επιτακτική η ανάγκη αποτελεσματικότερης εφαρμογής της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων κακοποίησης κάθε μορφής, της Οδηγίας 2011/99/ΕΕ για την Ευρωπαϊκή Εντολή Προστασίας καθώς και της Οδηγίας 2004/80 για την αποζημίωση θυμάτων εγκλημάτων (και θυμάτων κακοποίησης). Τα εμπόδια που εμφανίζονται



Γραμμή S.O.S. 8001116000
Τηλ: +30 2810242121, 6974301011
www.kakopolisi.gr
e-mail: info@kakopolisi.gr



κατά την καταπολέμηση του φαινομένου, η ανάγκη αποτελεσματικότερης προστασίας των θυμάτων / μαρτύρων κακοποίησης, αλλά και η βελτίωση των διαδικασιών απονομής δικαιοσύνης προκύπτουν ως μια αδήριτη ανάγκη για την σύγχρονη Ελληνική Κοινωνία.

Παράλληλα, και ως προς την κακοποίηση ή την παρουσία παιδιού σε περιστατικό κακοποίησης η πάγια θέση μας είναι η πραγματική, ουσιαστική και αποτελεσματική **εναρμόνιση των διαδικασιών σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα και πρακτικές όπως αυτά περιγράφονται στην Οδηγία 2012/29/ΕΕ, η αυστηροποίηση του πλαισίου ποινών – παραγραφής αδικημάτων σχετικά με τους θύτες, με την παράλληλη ένταξη τους σε θεσμοθετημένα προγράμματα διαχείρισης θυτών και με στόχο την βιώσιμη επίτευξη ενός επιθυμητού αποτελέσματος συμμόρφωσης και ομαλής κοινωνικής επανένταξης. Είναι απαραίτητο να επιταχυνθούν οι νομικές διαδικασίες και να μην ακολουθούν την συνήθη χρονική ροή. Στις υποθέσεις σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών η διαδικασία εμφανίζεται, εκ του αποτελέσματος, ιδιαίτερα χρονοβόρα και τραυματική για τα παιδιά – θύματα ή μάρτυρες με ολέθριες συνέπειες για την ψυχική τους υγεία.**

Είναι σημαντικό πλέον να συνταχθούν **θεσμοθετημένα πρωτόκολλα** πρώτης γραμμής και διασύνδεσης υπηρεσιών σε ότι σχετίζεται με την κακοποίηση κάθε μορφής και είδους είτε απέναντι σε γυναίκα είτε απέναντι σε παιδί ανεξαρτήτως εθνικότητας ή φυλής.

Επιπλέον σημαντικό είναι να διαμορφωθεί και να προωθηθεί ένα αποτελεσματικότερο πλαίσιο σε ότι αφορά τη δικαστική διερεύνηση, επίλυση και αποζημίωση θυμάτων σεξουαλικής βίας και κακοποίησης.

Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί και στην οργάνωση και διαμόρφωση οργανωμένων και επιστημονικώς τεκμηριωμένων **προγραμμάτων διαχείρισης θυτών** ενδο – οικογενειακής βίας ή και κακοποίησης σύμφωνα με τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα στην Ευρώπη.

Αναλυτικότερα,

1. Θα πρέπει να μεγιστοποιηθεί το “δίκτυο” προστασίας θυμάτων κακοποίησης και κατά τη φάση της καταγγελίας αλλά και μετέπειτα, σε μια οργανωμένη και αποτελεσματικά θεσμική διαδικασία η οποία εκτός των άλλων θα πρέπει να διασφαλίζει:
 - a. Να ακολουθούν τα στελέχη πρώτης γραμμής (αστυνομικοί, κοινωνικές υπηρεσίες) ένα θεσμοθετημένο πρωτόκολλο αναφοράς και διαχείρισης καταγγελιών ειδικά σε σοβαρά περιστατικά κακοποίησης πολύ δε περισσότερο παιδιών
 - b. Να εφαρμοστεί επιτέλους στην πράξη η ΥΑ7320/2019 (ΦΕΚ 2238 Β’/10-6-19) σε ότι αφορά τη δικανική διαδικασία σε περιστατικά κακοποίησης παιδιών.
 - c. Να λειτουργήσουν βάσει του νόμου ν. 4478/2017 (ΦΕΚ 91Α’/23-06-17) και της ΥΑ7320/2019 (ΦΕΚ 2238 Β’/10-6-19) τα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων «Σπίτι του παιδιού» και να τηρηθούν με αυστηρότητα οι προβλεπόμενες από το νόμο διαδικασίες
 - d. Να λαμβάνονται μέτρα ώστε οι δικαστικές διαδικασίες που σχετίζονται με κακοποίηση παιδιού να μην διαρκούν μεγάλο χρονικό διάστημα. Μακράς διάρκειας δικαστική διαδικασία συνιστά γόνιμο έδαφος σε κάθε είδους αθέμιτες συναλλαγές οι οποίες λειτουργούν συνολικά εις βάρος του παιδιού.
2. Να διασφαλιστεί η καταγραφή και ειδική διαχείριση **θυμάτων σεξουαλικής βίας**. Σήμερα πολλά περιστατικά σεξουαλικής βίας και βιασμοί καταγράφονται από την ΕΛΑΣ ως «εγκληματικές ενέργειες» ενώ τα θύματα δεν καθοδηγούνται στη λήψη εξειδικευμένων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας.

- a. Δεν υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένοι χώροι λήψης καταθέσεων ή και παραμονής θυμάτων σεξουαλικής βίας ή/και βιασμών από τη στιγμή που γίνεται η κατάθεση – αναφορά περιστατικών στα οικεία Αστ. Τμήματα.
- b. Δεν υπάρχει εκπαιδευμένο προσωπικό, αλλά ούτε και το προσωπικό πρώτης γραμμής στην ΕΛΑΣ λαμβάνει συστηματικά ειδική εκπαίδευση για τέτοιου είδους περιστατικά.

Κατά συνέπεια θα πρέπει:

- Να διαμορφωθούν ειδικοί χώροι ώστε τα θύματα σεξ βίας (και ιδίως παιδιά) να μπορούν να δίνουν κατάθεση οποτεδήποτε εντός 24ώρου, ενώ θα πρέπει να διασφαλίζεται και η ημερήσια διαμονή τους εάν και εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των θυμάτων στο σπίτι.
Να σχεδιαστούν και να πραγματοποιηθούν στοχευμένα σεμινάρια επιμόρφωσης των αστυνομικών υπαλλήλων πρώτης γραμμής (και όχι μόνον των Τμημάτων Ε/Βίας), ιδίως όσον αφορά την λήψη κατάθεσης από θύματα σεξουαλικής βίας πολύ δε περισσότερο από παιδιά θύματα ή μάρτυρες περιστατικών κακοποίησης ή σεξουαλικής βίας.
- 3. Να διασφαλιστεί και θεσμοθετηθεί η διασύνδεση φορέων και υπηρεσιών. Είναι ανάγκη να προωθηθεί η διασύνδεση εμπλεκόμενων με την κακοποίηση υπηρεσιών (αστυνομία, Κοινωνικές υπηρεσίες, εξειδικευμένου χαρακτήρα δομές, υγειονομικές υπηρεσίες) στη βάση ενός κοινά αποδεκτού πρωτοκόλλου λειτουργίας στελεχών «πρώτης γραμμής» που στόχο θα έχει τη συντονισμένη λειτουργία ή/και διαχείριση των περιστατικών κακοποίησης. Αναγκαία είναι και η θεσμοθέτηση της εκπαίδευσης στελεχών του Δημοσίου τομέα στη διαχείριση περιστατικών. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει:
 - a. να πιστοποιηθούν τα κέντρα συμβουλευτικής καθώς και οι ξενώνες που λειτουργούν νόμιμα και να τύχουν ανάλογης και επαρκούς κρατικής χρηματοδότησης, υποχρέωση που απορρέει από την Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης
 - b. να εκπαιδευτούν τα στελέχη πρώτης γραμμής αλλά και οι εμπλεκόμενοι φορείς και επαγγελματίες και να εξοικειωθούν με το σχετικό νομικό οπλοστάσιο της ΕΕ, δηλ. την Οδηγία Προστασίας Θυμάτων βίας, την Οδηγία σχετικά με την απονομή Κρατικής Αποζημίωσης σε θύματα σεξουαλικής βίας, στην δικανική εξέταση παιδιών ή μαρτύρων θυμάτων βίας.
 - c. δημιουργηθούν ξενώνες θυμάτων βίας με αναπηρία
 - d. να θεσμοθετηθεί η παροχή δομημένου χαρακτήρα ανεξάρτητων υπηρεσιών για θύματα έμφυλης βίας που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες – προσφύγιες, γυναίκες με εξαρτήσεις, αναπηρία – ευαισθητοποίηση, υπηρεσίες
- 4. Να θεσμοθετηθεί η βία μέσω διαδικτύου σε κορίτσια και γυναίκες ως ποινικό αδίκημα με καθαρά έμφυλη διάσταση.
- 5. Να υλοποιηθεί Πρόγραμμα Διαχείρισης Θυτών Κακοποίησης. Επιτέλους και στην Ελλάδα θα πρέπει να δρομολογηθούν και νομοθετηθούν οι προβλέψεις για τη διαχείριση θυτών ενδο – οικογενειακής βίας ή και κακοποίησης σε εθελοντική βάση και όχι μόνον μέσω του θεσμού της διαδικασίας Ποινικής Διαμεσολάβησης.

Ο Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Νομού Ηρακλείου από το 2001 που δραστηριοποιείται ενεργά στο πεδίο, διαθέτει σήμερα 24ωρη γραμμή βοήθειας, πιστοποιημένο Συμβουλευτικό Κέντρο, και Ξενώνα φιλοξενίας θυμάτων ενδο – οικογενειακής βίας και κακοποίησης και έχει τη δυνατότητα να καταγράφει με μεγάλη ακρίβεια τις παραμέτρους του φαινομένου της κακοποίησης, όσο και την αποτελεσματικότητα εφαρμογής του νόμου και των επιμέρους εφαρμοστικών πράξεων αυτού (υπουργικές αποφάσεις και εγκύκλιοι) που προκύπτουν. Διατηρεί άριστη συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς σε τοπικό



και περιφερειακό επίπεδο, ενώ πλέον διαθέτει και σημαντική εξειδίκευση σε επιμέρους πτυχές του φαινομένου όπως κακοποίηση ηλικιωμένων, διαχείριση γυναικών θυμάτων τα οποία εμφανίζουν και εξαρτήσεις από ουσίες, κακοποίηση κοριτσιών μέσω διαδικτύου, διαχείριση θυτών Ενδοοικογενειακής βίας και κακοποίησης. Βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία με πάνω από 50 όμορες οργανώσεις σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συμμετέχοντας σε Ευρωπαϊκά Δίκτυα οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στο πεδίο, είναι σε θέση να συμβάλει στη διαμόρφωση πολιτικής σε Ευρωπαϊκό πλαίσιο μέσω των ομάδων εργασίας στις οποίες συμμετέχει.

Ο Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και νομού Ηρακλείου συμμετέχοντας στον διάλογο για τη βελτίωση του συστήματος προστασίας θυμάτων βίας και κακοποίησης διαρκώς επιδιώκει και να εκπαιδεύεται, αλλά και να ευαισθητοποιεί, να ενημερώνει και να καταρτίζει στελέχη όχι μόνον του φορέα του αλλά και όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων τοπικά και περιφερειακά.

Με εκτίμηση,

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΑΙΡΗ ΠΑΧΙΑΔΑΚΗ



Γραμμή S.O.S. 800116000
Τηλ: +30 2810242121, 6974301011
www.kakopolisi.gr
e-mail: info@kakopolisi.gr

